

ALEKSANDER HARKAWY KATOWICKI DOM SZTUKI
40-083 KATOWICE, UL. ZABRSKA 5
Tel. +48 505 830 599, +48 602 666 182
e-mail: polonia@polonia-art.pl, www.polonia-art.pl

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

DRZWI ZEWNĘTRZNYCH DREWNIANEGO KOŚCIOŁA P.W. NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY KRÓLOWEJ RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO W BORONOWIE

OPRACOWAŁ:

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

POZWOLENIE NR 01/280/2023
CAR 5142.168.2023 RP
2 dl. 25.08.2023 v.

Konservator Dziej Sztuki

mgr Aleksander Harkawy

KATOWICE, KWIECIEŃ 2023

1. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

OBIEKT: stolarka drzewiowa, zewnętrzna do drewnianego kościoła p.w. Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego w Boronowie.

NUMER REJESTRU ZABYTEKÓW: nr A/68/78 z dnia 1 marca 1978

DATOWANIE: XVII wiek (1611 r.)

LOKALIZACJA: ul. Wolności 1, 42-283 Boronów (50°40'19,7"N 18°54'29,2"E)

GRANICE OCHRONY KONSERWATORSKIEJ: granice ochrony obejmują cały obiekt w ramach ogrodzenia i wyposażenie wnętrza.

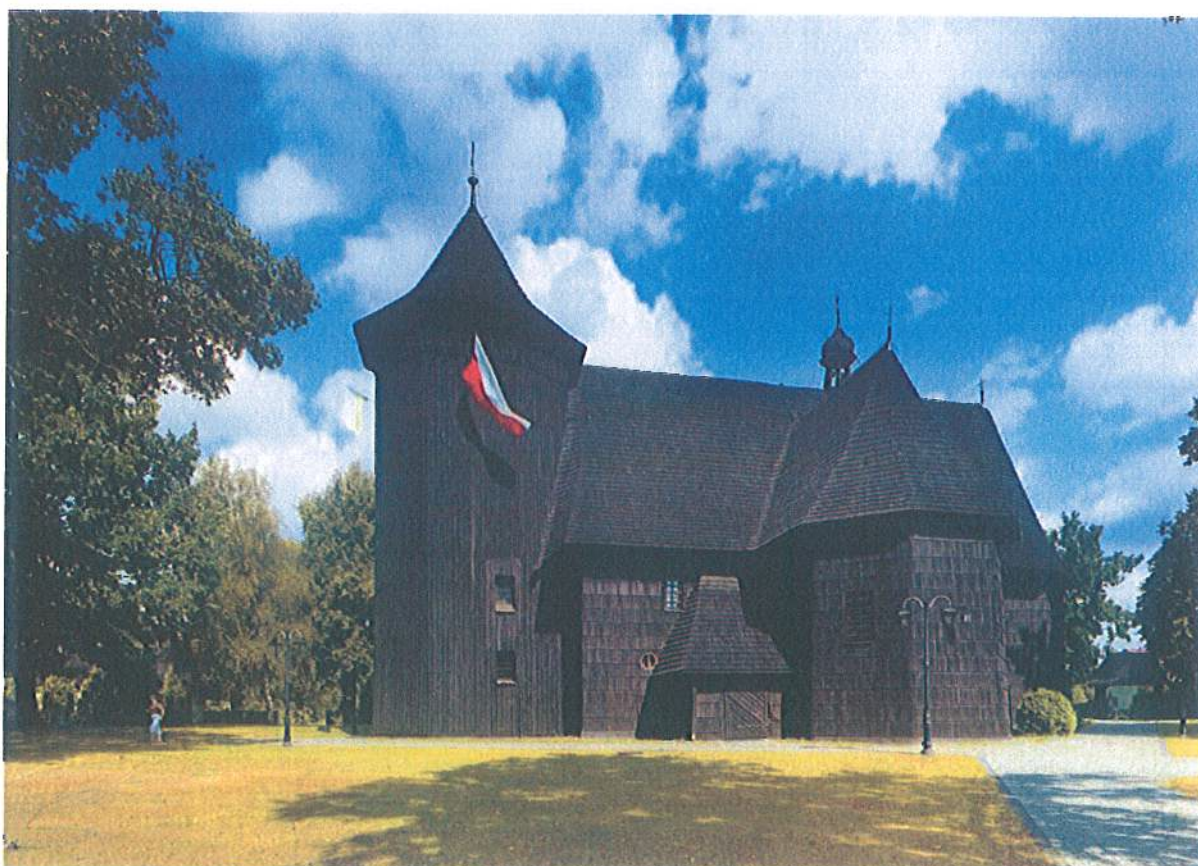

Foto. 1. Kościół NMP Królowej Różańca Świętego w Boronowie.

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

WYMIARY (z ościeżnicą):

A. wejścia głównego od strony zachodniej (pod wieżą): 220 x 180 cm.

B. drzwiach do kruchty od strony południowej: 220 x 170 cm.

C. podwójnych drzwiach do zakrystii od strony wschodniej: 220 x 135 cm.

HISTORIA: Pierwszy kościół został w Boronowie zbudowany w roku 1291, w miejscu wczesnośredniowiecznego grodziska. Jak podają stare kroniki parafialne, ów legendarny kościółek spłonął sto lat później, od uderzenia pioruna.

W tym samym miejscu wzniesiono w roku 1611 aktualny kościół. Jego fundatorem był ówczesny właściciel tutejszej okolicy, hrabia Andrzej Dzierżanowski. Pierwotnie Kościół był pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła, a od pierwszej połowy XVIII wieku jego patronką jest Matka Boska Różańcowa.

Do roku 1716 okolice Boronowa należały do parafii lubszeckiej i biskupstwa krakowskiego, później do diecezji wrocławskiej. W tym samym roku została w Boronowie ustanowiona samodzielna placówka duszpasterska (kuracja). Przez pierwsze dwa stulecia tutejszym kościołem opiekowali się zakonnicy, najpierw krakowscy Franciszkanie, potem Dominikanie z Bytomia oraz Franciszkanie z Góry Świętej Anny. W roku 1755 Dominikanie założyli w Boronowie sławne w całym regionie Bractwo Różańcowe, do którego należeli wierni z wielu miast i wsi z terenu diecezji wrocławskiej i krakowskiej. W roku 1868 dekretem biskupa wrocławskiego erygowana została boronowska parafia.

OPIS OBIEKTU: Był pierwszym kościołem na Śląsku zbudowanym na planie równoramiennego krzyża greckiego. Oprócz nawy głównej posiada on również nawę poprzeczną. Zrąb kościoła jest jednoczęściowy, nawa główna i prezbiterium stanowią jedną całość i pokryte są wspólnym dachem siodłowym. Cechą tą kościół różni się od większości starych kościołów śląskich i upodabnia się do wzorów małopolskich.

Jego korpus posiada konstrukcję zrębową, osadzoną na cokołowym, kamiennym podmurowaniu. Ściany są wykonane z sosnowych belek, ciosanych ręcznie. Dwudziestometrowa, ośmiościenna wieża przykryta jest strzelistym dachem namiotowym. Dachy i ściany kościoła pobite są gontami. Do świątyni prowadzą trzy wejścia. Od zgiełku ulicy kościół jest odgradzony drewnianym parkanem z charakterystyczną bramką o konstrukcji słupowej.

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

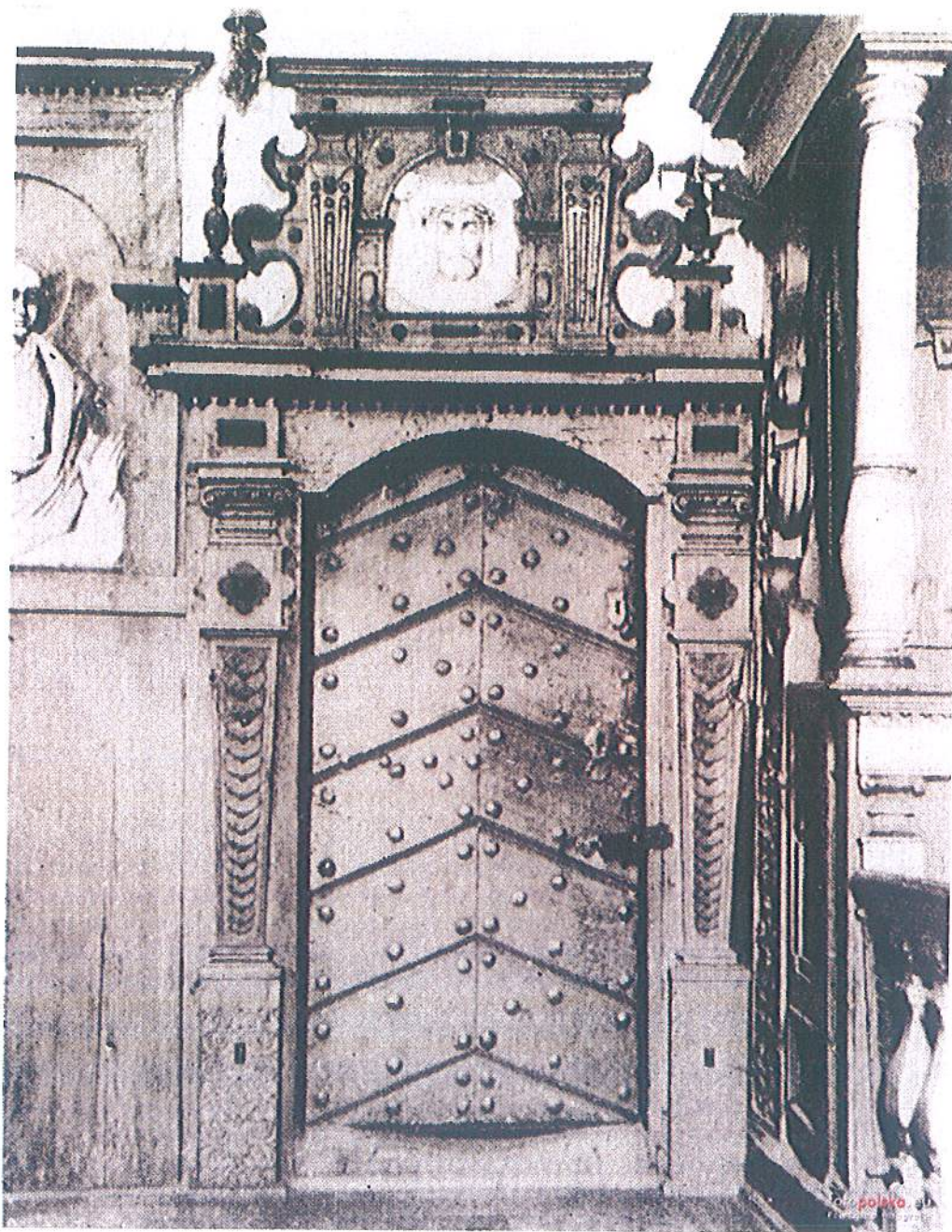

Foto. 2. Portal do zakrystii z ok. 1611 r. Lata 1957-1959

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

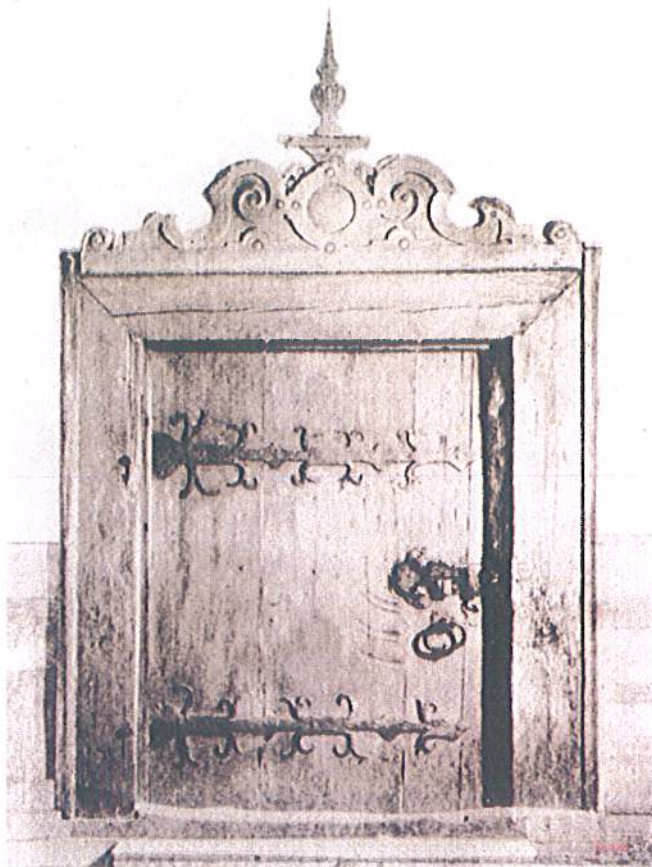

Foto. 3. Portal z nawy do kruchty południowej z ok. 1611 r. Lata 1957-1959.

Foto. 4. Kościół NMP Królowej Różańca Świętego w Boronowie. Lata 1920-1930.

Foto. 5. Kościół NMP Królowej Różańca Świętego w Boronowie, 1937 rok.

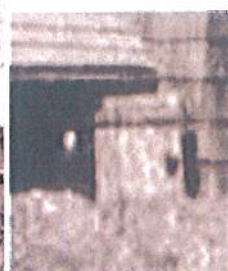

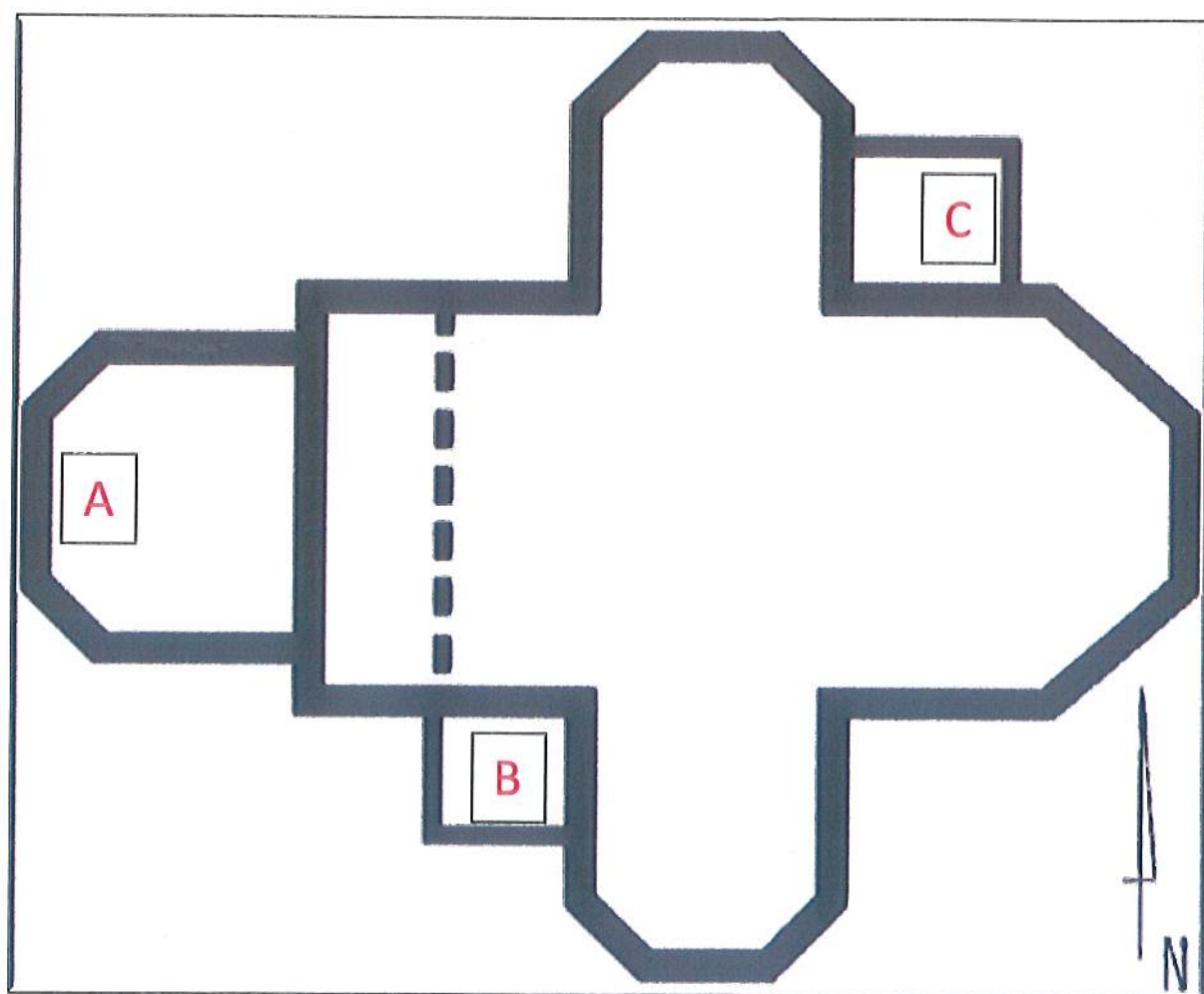
Foto. 6. Kościół NMP Królowej Różańca Świętego w Boronowie. Lata 1940-1943.

Foto. 7. Kościół NMP Królowej Różańca Świętego w Boronowie. Lata 1980-1986.

2. WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATOTSKIE

W ramach projektowanych prac przewiduje się wykonanie prace konserwatorskich i robót ciesielsko-stolarskich przy drzwiach zewnętrznych wraz z ościeżnicami; wejścia głównego od strony zachodniej (pod wieżą), drzwiach do kruchty od strony południowej, podwójnych drzwiach do zakrystii od strony wschodniej. Zakres obejmuje uzupełnienie (rekonstrukcję), konserwację techniczną i estetyczną elementów drewnianych wraz z wymianą elementów zniszczonych lub porażonych mikrobiologicznie. Konserwację i rekonstrukcję metalowych elementów okuć, zawiasów, ćwieków, powtórne, poprawne osadzenie drzwi wraz z dopasowaniem w ościeżnicach.

Rysunek 1. Lokalizacja stolarki drzwiowej przewidzianej do konserwacji.

- A. wejścia głównego od strony zachodniej (pod wieżą).
- B. drzwiach do kruchty od strony południowej.
- C. podwójnych drzwiach do zakrystii od strony wschodniej.

3. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Prawdopodobnie wszystkie drzwi do kościoła zostały wymienione w okresie późniejszym. Prawdopodobnie nawiązują one do układu drzwi pierwotnych. Istniejące drzwi posiadają znaczne ślady użytkowania i zniszczeń wynikających z oddziaływania czynników biologicznych i czynników atmosferycznych.

W przeszłości drzwi były już wielokrotnie naprawiane i modernizowane ze względu na bezpieczeństwo obiektu.

4. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

4.A. WEJŚCIA GŁÓWNEGO OD STRONY ZACHODNIEJ (POD WIEŻĄ)

Prawdopodobnie drzwi zostały wymienione w II poł XX wieku. Elementy metalowe zostały przełożone z drzwi poprzednich i ponownie wykorzystane. Ze względu na stan zachowania drzwi dopuszcza się ich konserwację lub częściową wymianę. W ramach częściowej wymiany zaleca się wykorzystać istniejące elementy drewniane.

1. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej obrazującej stan zachowania obiektu przed konserwacją oraz badań odkrywkowych.

Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową pokazującą stan zachowania i przyczyny zniszczeń całego obiektu.

2. Wstępne, mechaniczne oczyszczenie powierzchni drewna z zabrudzeń powierzchniowych i nawarstwień o charakterze biologicznym (glony, mchy).

Zabrudzenia powierzchniowe, stare impregnaty oraz nawarstwienia o charakterze biologicznym należy usunąć mechanicznie za pomocą szpachli, pędzli szczecinowych i szczotek ryżowych. Czynności należy wykonywać tak by nie uszkodzić struktury drewna, równolegle do układu słojów poszczególnych elementów.

3. Demontaż drzwi i transport do pracowni.

Drzwi na czas prowadzenia prac należy zdemontować i przewieźć do pracowni w celu kontynuacji prac.

4. Usunięcie wtórnych elementów metalowych.

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(3)

Wtórne elementy metalowe(gwoździe, wkręty, itp.) należy usunąć mechanicznie za pomocą narzędzi.

5. Oczyszczenie powierzchni drzwi ze starych z zabrudzeń, powłok malarskich i impregnatów.

Wtórne nawarstwienia i powłoki impregnatów należy usunąć mechanicznie (np. za pomocą twardych szczotek, szpachli) lub chemicznie. Metodę oczyszczania powierzchni należy wybrać po wykonaniu prób na obiekcie.

6. Demontaż elementów metalowych okuć.

Elementy metalowych okuć (zamki, zawiasy, klamki, gwoździe itp.) należy zdemontować.

7. Rozbiórka, uzupełnienie ubytków drewna i ponowny montaż elementów drewnianych.

W przypadku konieczności wymiany poszczególnych elementów dopuszcza się demontaż drzwi i ponowne złożenie ich z nowymi uzupełnieniami i reperacjami. Dopuszcza się również wykonanie uzupełnień poprzez wstawienie fleków, uzupełnienie ubytków drewna (kity). Większe ubytki drewna należy uzupełnić drewnem- wstawkami, tego samego gatunku, o charakterze zbliżonym do oryginału. Wszystkie elementy wykonane z nowego drewna należy szczególnie zabezpieczyć przeciwko mikroorganizmom i owadom – szkodnikom drewna. Pęknięcia drewna należy skleić.

Wcześniejsze uzupełnienia, które zostały wykonane niepoprawnie należy wymienić.

Podobnie należy postąpić z ościeżnicą i progiem. W celu uzyskania odpowiedniej szczelności drzwi dopuszcza się wstawienie dodatkowych listew w drzwiach lub ościeżnicy.

8. Impregnacja wzmacniająca strukturę drewna.

Elementy osłabione przez biodeteriorację należy wzmocnić poprzez impregnację strukturalną kopolimerami żywic akrylowych w rozpuszczalnikach organicznych.

9. Impregnacja zabezpieczająca powierzchnię drewna środkiem biobójczym.

Powierzchnię drewna należy zabezpieczyć preparatem biobójczym przeznaczonym do zabezpieczenia drewna zabytkowego. Impregnowane drewno należy nasycić maksymalnie tak by jak najwięcej środków biobójczych pozostało w strukturze drewna. Po zabiegu powierzchnię należy zabezpieczyć by preparat nie uległ wypłukaniu przez wody opadowe.

10. Scalenie kolorystyczne, zabezpieczenie powierzchni drewna powłoką ochronną, hydrofobową w odpowiednim kolorze.

Kolor preparatu należy dobrać do pozostałej kolorystyki obiektu. Malowanie należy wykonać miękkim pędzlem równolegle do słoików drewna. Należy szczególną uwagę zwrócić na elementy nowe, które należy scalić kolorystycznie z resztą elementów.

11. Usunięcie produktów korozji z elementów metalowych.

Produkty korozji (rdzę) należy usunąć z powierzchni elementów metalowych chemicznie.

12. Zabezpieczenie elementów metalowych przed działaniem czynników atmosferycznych i scalenie kolorystyczne.

Powierzchnię metalu należy zabezpieczyć przed działaniem czynników atmosferycznych inhibitorami korozji i scalić kolorystycznie z pozostałymi elementami poprzez malowanie farbą przeznaczoną do powierzchni metalowych.

12. Montaż elementów metalowych.

Elementy metalowe należy powtórnie zamontować. Pierwotne gwoździe należy wykorzystać do mocowania poszczególnych elementów drewnianych. Brakujące elementy należy odtworzyć na wzór istniejących.

Należy wykonać nową klamkę i szyldy o charakterze historycznym z elementów kutych i odlewanych. Dopuszcza się wstawienie nowych, dodatkowych zamków i innych mechanizmów zabezpieczających drzwi przed włamaniem. Każdorazowo elementy te należy uzgodnić z kierownikiem prac konserwatorskich.

Nowe śruby i gwoździe dostosować do charakteru obiektu.

14. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej z przebiegu prac.

Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową z przebiegu prac konserwatorskich.

1. Należy zachować ostrożność podczas stosowania substancji biobójczych. Przed użyciem przeczytać oznaczenia i informacje dotyczące produktu.
2. Wszystkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków.

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

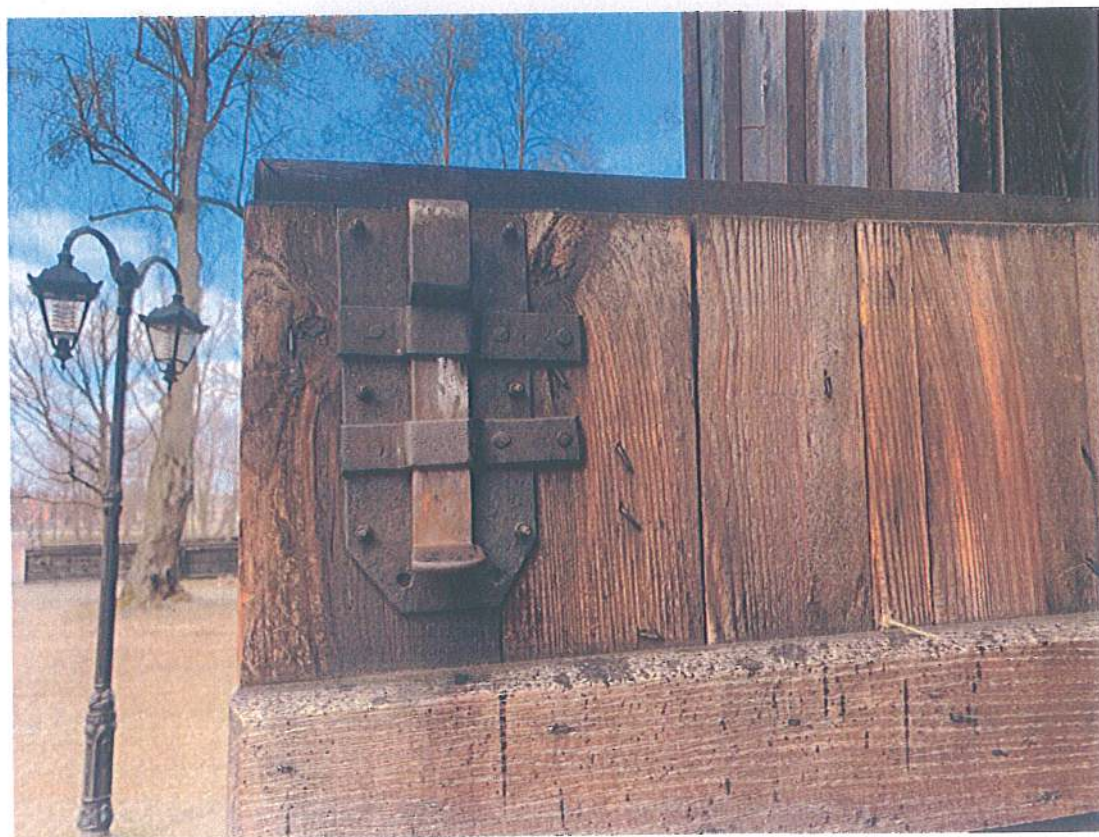
Wojewódzki
Urząd Ochrony Środowiska
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

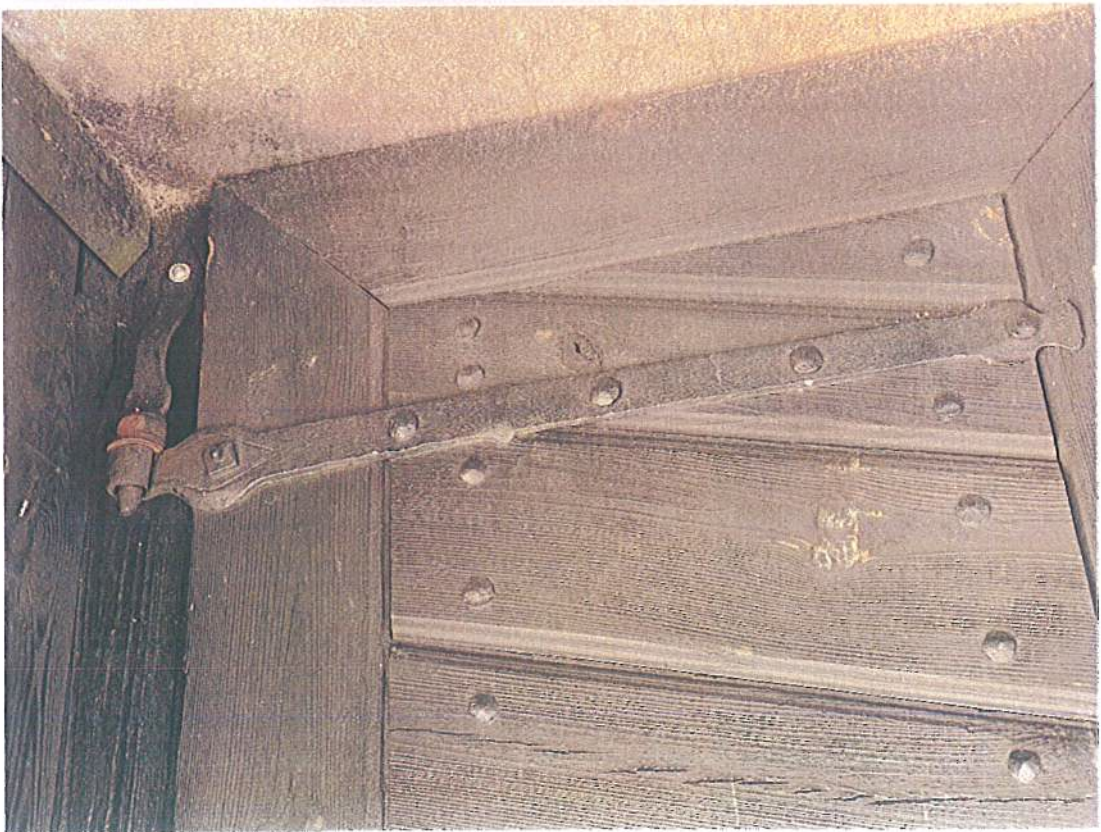
Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
 Urząd Ochrony Zabytków
 w Lublinie
 Delegatura w Jędrzejowie
 (9)

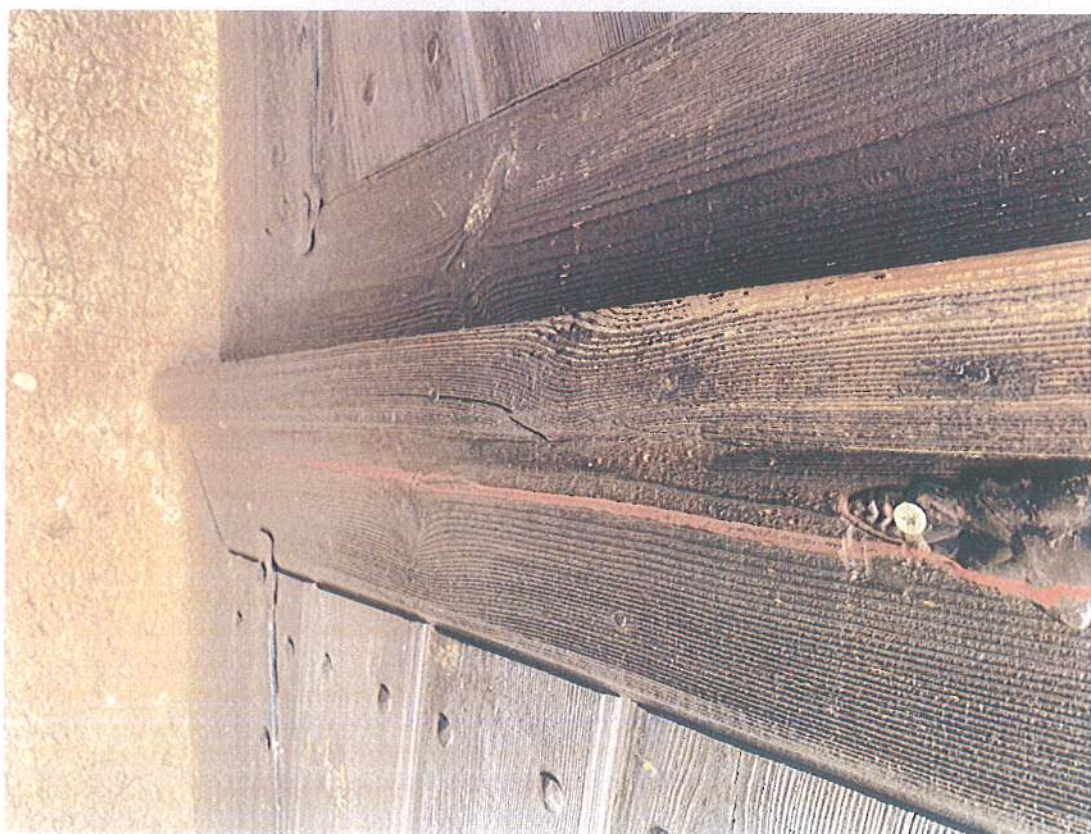
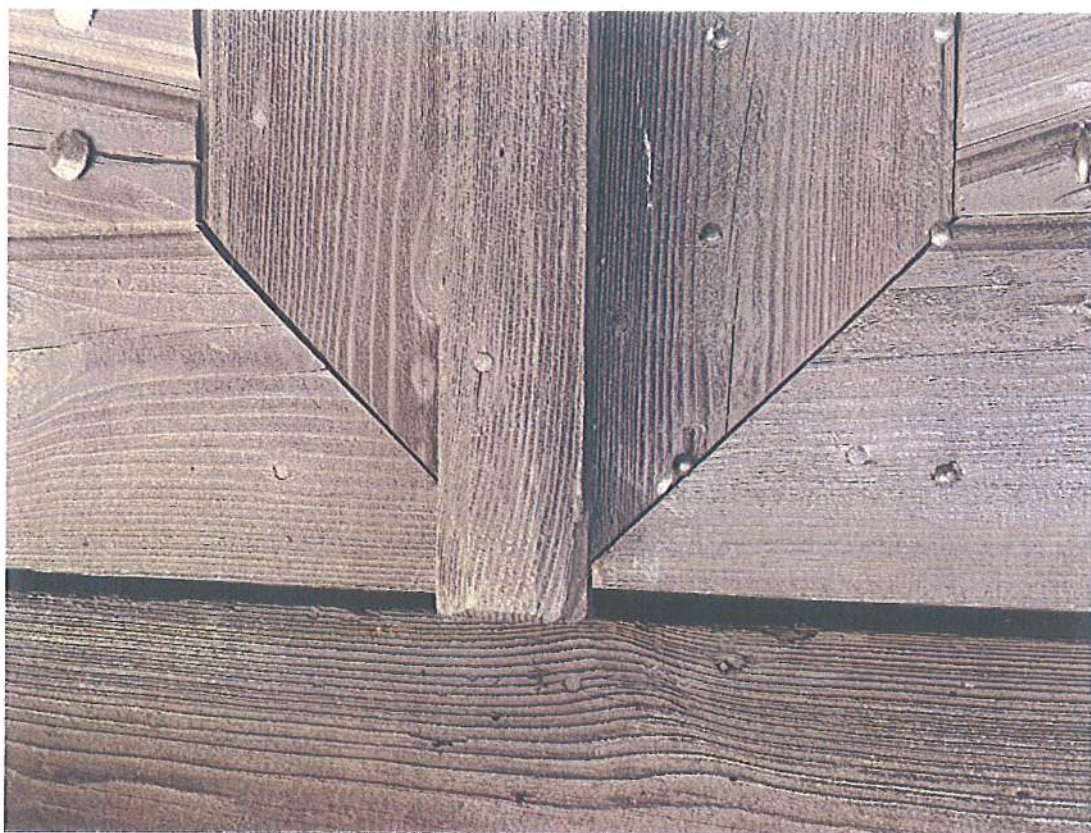
Województwo
Urząd Ochrony
w Krasnym
Delegatura w Krasnym

Województwo
Urząd Ochrony Państwa
w Katowicach
Delegatura w Gliwicach
(2)

Wojan 2014
Urząd Ochrony
w Krasie
Dzielnica w Krasie

4.B. DRZWIACH DO KRUCHTY OD STRONY POŁUDNIOWEJ

Prawdopodobnie drzwi zostały wymienione w XX wieku. Elementy metalowe zostały przełożone z drzwi poprzednich i ponownie wykorzystane. Ze względu na stan zachowania drzwi dopuszcza się ich konserwację lub częściową wymianę. W ramach częściowej wymiany zaleca się wykorzystać istniejące elementy drewniane.

1. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej obrazującej stan zachowania obiektu przed konserwacją oraz badań odkrywkowych.

Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową pokazującą stan zachowania i przyczyny zniszczeń całego obiektu.

2. Wstępne, mechaniczne oczyszczenie powierzchni drewna z zabrudzeń powierzchniowych i nawarstwień o charakterze biologicznym (glony, mchy).

Zabrudzenia powierzchniowe, stare impregnaty oraz nawarstwienia o charakterze biologicznym należy usunąć mechanicznie za pomocą szpachli, pędzli szczecinowych i szczotek ryżowych. Czynności należy wykonywać tak by nie uszkodzić struktury drewna, równolegle do układu słojów poszczególnych elementów.

3. Demontaż drzwi i transport do pracowni.

Drzwi na czas prowadzenia prac należy zdemontować i przewieźć do pracowni w celu kontynuacji prac.

4. Usunięcie wtórnych elementów metalowych.

Wtórne elementy metalowe (gwoździe, wkręty, itp.) należy usunąć mechanicznie za pomocą narzędzi.

5. Oczyszczenie powierzchni drzwi ze starych zabrudzeń, powłok malarskich i impregnatów.

Wtórne nawarstwienia i powłoki impregnatów należy usunąć mechanicznie (np. za pomocą twardych szczotek, szpachli) lub chemicznie. Metodę oczyszczania powierzchni należy wybrać po wykonaniu prób na obiekcie.

6. Demontaż elementów metalowych okuć.

Elementy metalowych okuć (zamki, zawiasy, klamki, gwoździe itp.) należy zdemontować.

7. Rozbiórka, uzupełnienie ubytków drewna i ponowny montaż elementów drewnianych.

W przypadku konieczności wymiany poszczególnych elementów dopuszcza się demontaż drzwi i ponowne złożenie ich z nowymi uzupełnieniami i reperacjami.

Dopuszcza się również wykonanie uzupełnień poprzez wstawienie fleków, uzupełnienie ubytków drewna (kity). Większe ubytki drewna należy uzupełnić drewnem- wstawkami, tego samego gatunku, o charakterze zbliżonym do oryginału. Wszystkie elementy wykonane z nowego drewna należy szczególnie zabezpieczyć przeciwko mikroorganizmom i owadom – szkodnikom drewna. Pęknięcia drewna należy skleić.

Wcześniejsze uzupełnienia, które zostały wykonane niepoprawnie należy wymienić.

Podobnie należy postąpić z ościeżnicą i progiem. W celu uzyskania odpowiedniej szczelności drzwi dopuszcza się wstawienie dodatkowych listew w drzwiach lub ościeżnicy.

8. Impregnacja wzmacniająca strukturę drewna.

Elementy osłabione przez biodeteriorację należy wzmocnić poprzez impregnację strukturalną kopolimerami żywic akrylowych w rozpuszczalnikach organicznych.

9. Impregnacja zabezpieczająca powierzchnię drewna środkiem biobójczym.

Powierzchnię drewna należy zabezpieczyć preparatem biobójczym przeznaczonym do zabezpieczenia drewna zabytkowego. Impregnowane drewno należy nasycić maksymalnie tak by jak najwięcej środków biobójczych pozostało w strukturze drewna. Po zabiegu powierzchnię należy zabezpieczyć by preparat nie uległ wypłukaniu przez wody opadowe.

10. Scalenie kolorystyczne, zabezpieczenie powierzchni drewna powłoką ochronną, hydrofobową w odpowiednim kolorze.

Kolor preparatu należy dobrać do pozostałej kolorystyki obiektu. Malowanie należy wykonać miękkim pędzlem równolegle do słojów drewna. Należy szczególną uwagę zwrócić na elementy nowe, które należy scalić kolorystycznie z resztą elementów.

11. Usunięcie produktów korozji z elementów metalowych.

Produkty korozji (rdzę) należy usunąć z powierzchni elementów metalowych chemicznie.

12. Zabezpieczenie elementów metalowych przed działaniem czynników atmosferycznych i scalenie kolorystyczne.

Powierzchnię metalu należy zabezpieczyć przed działaniem czynników atmosferycznych inhibitorami korozji i scalić kolorystycznie z pozostałymi elementami poprzez malowanie farbą przeznaczoną do powierzchni metalowych.

12. Montaż elementów metalowych.

Elementy metalowe należy powtórnie zamontować. Pierwotne gwoździe należy wykorzystać do mocowania poszczególnych elementów drewnianych. Brakujące elementy należy odtworzyć na wzór istniejących o charakterze historycznym z elementów kutych i odlewanych. Dopuszcza się wstawienie nowych, dodatkowych zamków i innych

mechanizmów zabezpieczających drzwi przed włamaniem. Każdorazowo elementy te należy uzgodnić z kierownikiem prac konserwatorskich.

Nowe śruby i gwoździe dostosować do charakteru obiektu.

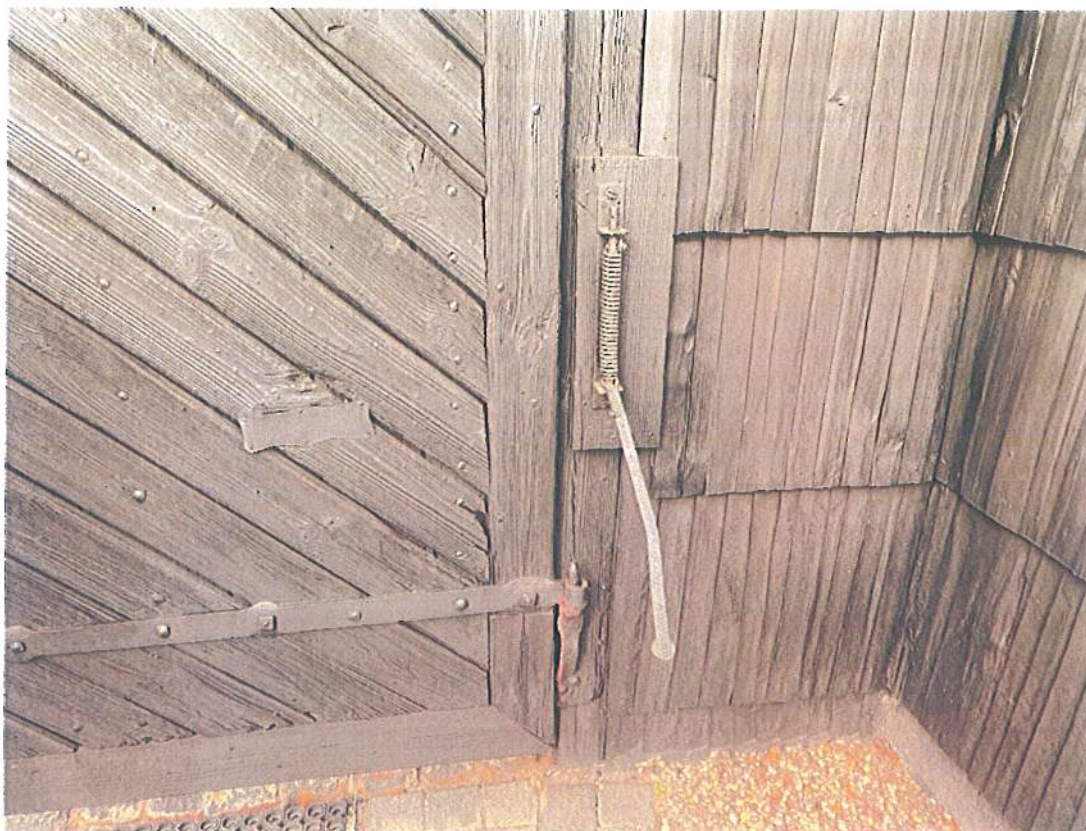
14. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej z przebiegu prac.

Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową z przebiegu prac konserwatorskich.

- 1. Należy zachować ostrożność podczas stosowania substancji biobójczych. Przed użyciem przeczytać oznaczenia i informacje dotyczące produktu.**
- 2. Wszystkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków.**

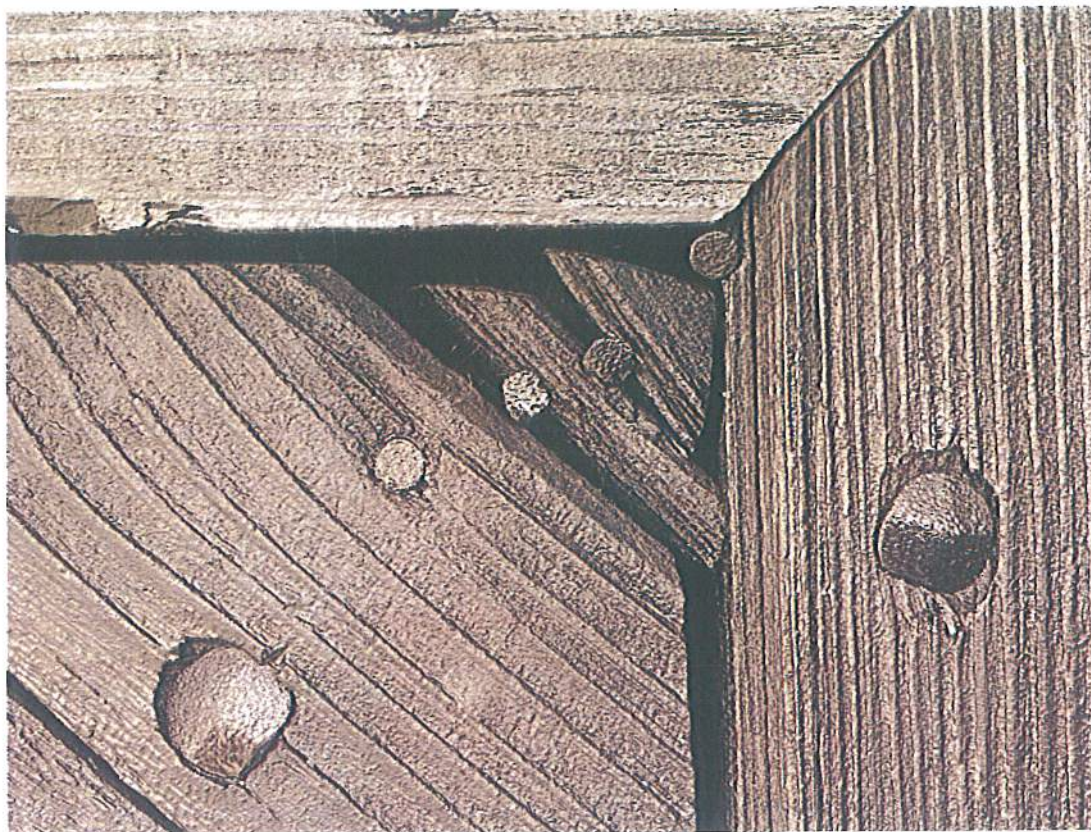

**Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)**

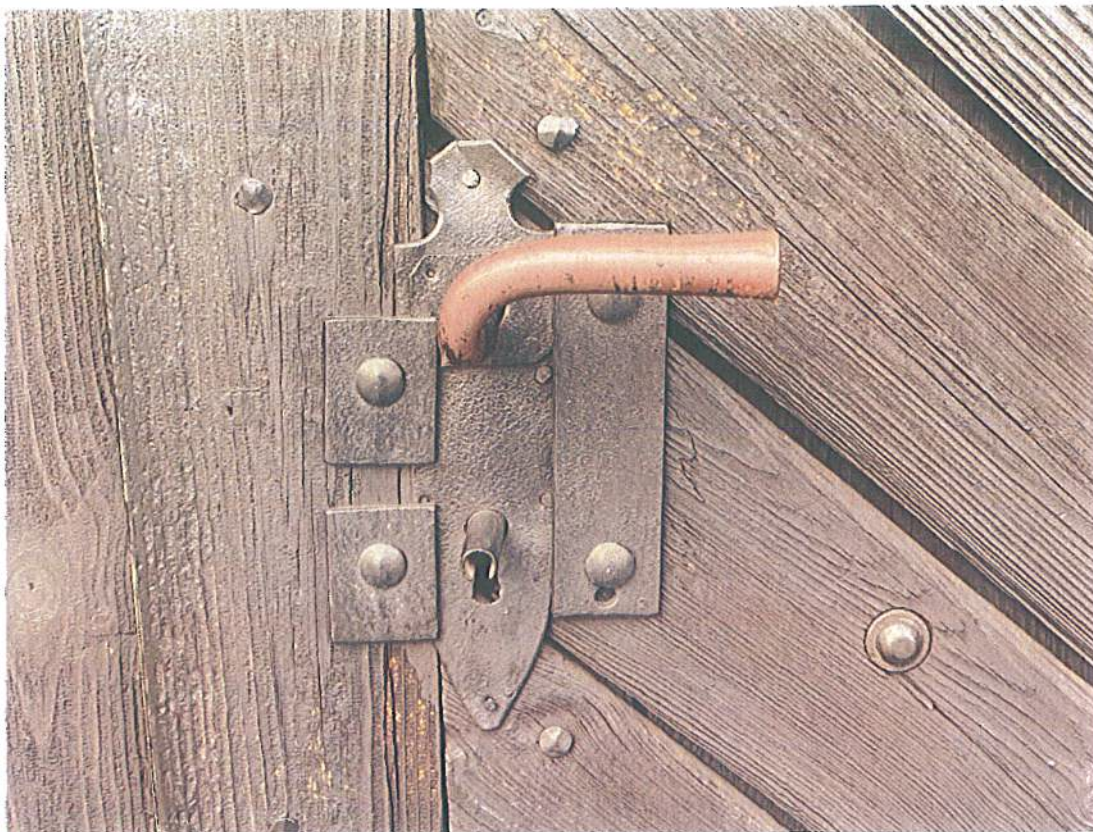

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

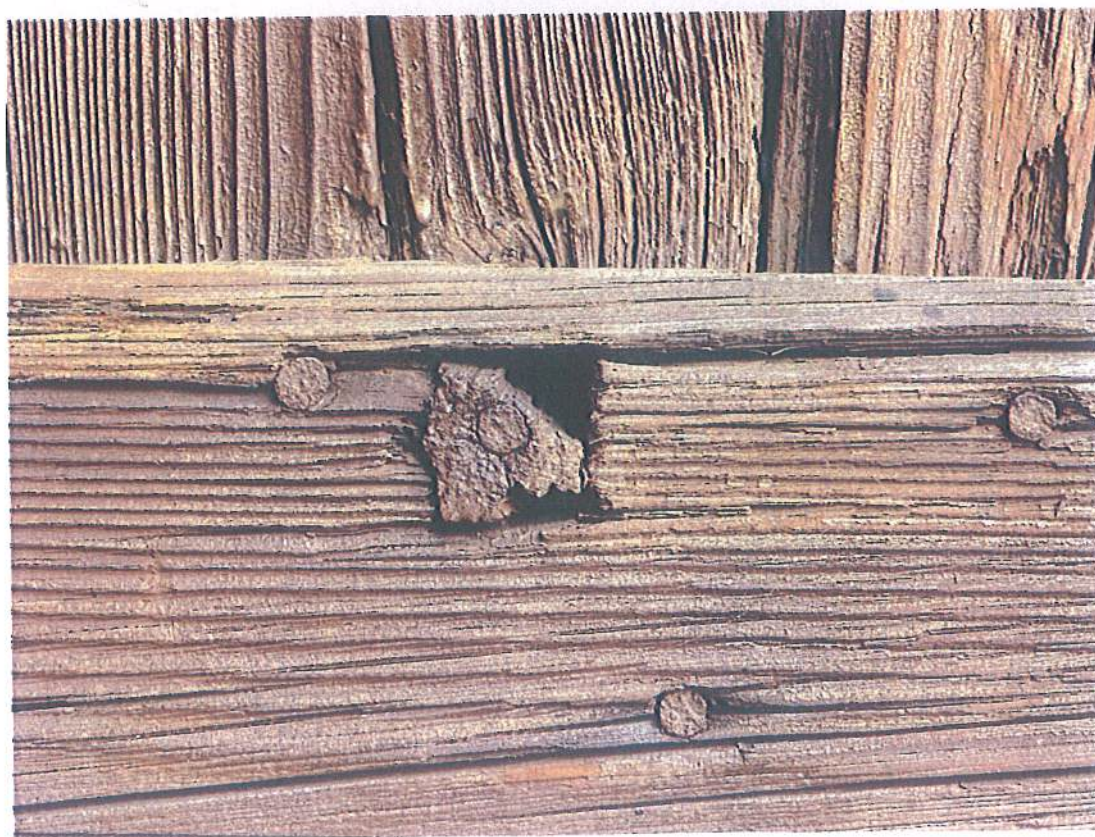
Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

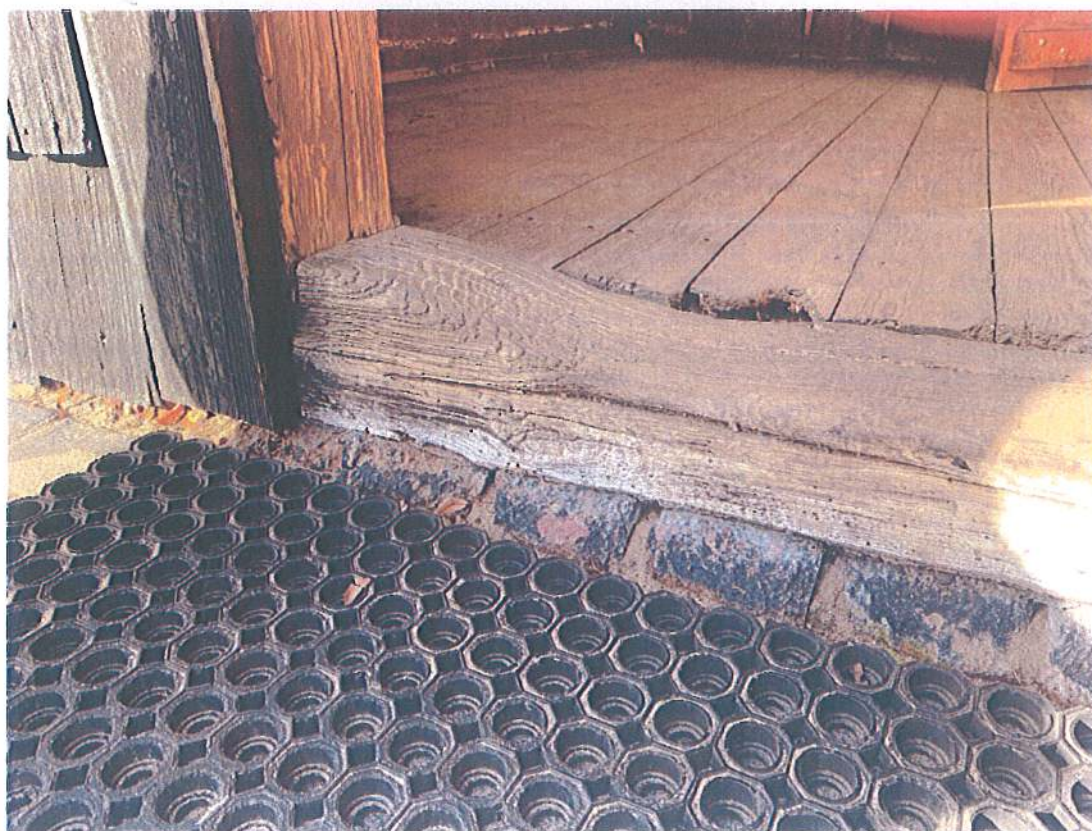

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

4.C. PODWÓJNYCH DRZWIACH DO ZAKRYSTII OD STRONY WSCHODNIEJ

Prawdopodobnie drzwi zewnętrzne pochodzą jeszcze z XIX wieku. W I połowie XX wieku wstawiono drugie drzwi wewnętrzne do których w trakcie ostatniego remontu wstawiono nowe szklenie w postaci pakietu szybowego. Ze względu na stan zachowania drzwi dopuszcza się ich konserwację lub częściową wymianę (drzwi zewnętrzne). W ramach częściowej wymiany zaleca się wykorzystać istniejące elementy drewniane.

Wtórne gniazdko telefoniczne należy usunąć.

1. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej obrazującej stan zachowania obiektu przed konserwacją oraz badań odkrywkowych.

Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową pokazującą stan zachowania i przyczyny zniszczeń całego obiektu.

2. Wstępne, mechaniczne oczyszczenie powierzchni drewna z zabrudzeń powierzchniowych i nawarstwień o charakterze biologicznym (glony, mchy).

Zabrudzenia powierzchniowe, stare impregnaty oraz nawarstwienia o charakterze biologicznym należy usunąć mechanicznie za pomocą szpachli, pędzli szczeciniowych i szczotek ryżowych. Czynności należy wykonywać tak by nie uszkodzić struktury drewna, równolegle do układu słoików poszczególnych elementów.

3. Demontaż drzwi i transport do pracowni.

Drzwi na czas prowadzenia prac należy zdemontować i przewieźć do pracowni w celu kontynuacji prac.

4. Usunięcie wtórnych elementów metalowych.

Wtórne elementy metalowe (gwoździe, wkręty, itp.) należy usunąć mechanicznie za pomocą narzędzi.

5. Oczyszczenie powierzchni drzwi ze starych zabrudzeń, powłok malarskich i impregnatów.

Wtórne nawarstwienia i powłoki impregnatów należy usunąć mechanicznie (np. za pomocą twardych szczotek, szpachli) lub chemicznie. Metodę oczyszczania powierzchni należy wybrać po wykonaniu prób na obiekcie.

6. Demontaż elementów metalowych okuć.

Elementy metalowych okuć (zamki, zawiosy, klamki, gwoździe itp.) należy zdemontować.

7. Rozbiórka, uzupełnienie ubytków drewna i ponowny montaż elementów drewnianych.

W przypadku konieczności wymiany poszczególnych elementów dopuszcza się demontaż drzwi i ponowne złożenie ich z nowymi uzupełnieniami i reperacjami. Dopuszcza się również wykonanie uzupełnień poprzez wstawienie fleków, uzupełnienie ubytków drewna (kity). Większe ubytki drewna należy uzupełnić drewnem- wstawkami, tego samego gatunku, o charakterze zbliżonym do oryginału. Wszystkie elementy wykonane z nowego drewna należy szczególnie zabezpieczyć przeciwko mikroorganizmom i owadom – szkodnikom drewna. Pęknięcia drewna należy skleić.

Wcześniejsze uzupełnienia, które zostały wykonane niepoprawnie należy wymienić.

Podobnie należy postąpić z ościeżnicą i progiem. W celu uzyskania odpowiedniej szczelności drzwi dopuszcza się wstawienie dodatkowych listew w drzwiach lub ościeżnicy.

8. Impregnacja wzmacniająca strukturę drewna.

Elementy osłabione przez biodeteriorację należy wzmocnić poprzez impregnację strukturalną kopolimerami żywic akrylowych w rozpuszczalnikach organicznych.

9. Impregnacja zabezpieczająca powierzchnię drewna środkiem biobójczym.

Powierzchnię drewna należy zabezpieczyć preparatem biobójczym przeznaczonym do zabezpieczenia drewna zabytkowego. Impregnowane drewno należy nasycić maksymalnie tak by jak najwięcej środków biobójczych pozostało w strukturze drewna. Po zabiegu powierzchnię należy zabezpieczyć by preparat nie uległ wypłukaniu przez wody opadowe.

10. Scalenie kolorystyczne, zabezpieczenie powierzchni drewna powłoką ochronną, hydrofobową w odpowiednim kolorze.

Kolor preparatu należy dobrać do pozostałej kolorystyki obiektu. Malowanie należy wykonać miękkim pędzlem równolegle do słojów drewna. Należy szczególną uwagę zwrócić na elementy nowe, które należy scalić kolorystycznie z resztą elementów. Drzwi wewnętrzne pomalować farbą o charakterze olejnym w kolorze brązowym, dobranym do charakteru obiektu.

11. Usunięcie produktów korozji z elementów metalowych.

Produkty korozji (rdzę) należy usunąć z powierzchni elementów metalowych chemicznie.

12. Zabezpieczenie elementów metalowych przed działaniem czynników atmosferycznych i scalenie kolorystyczne.

Powierzchnię metalu należy zabezpieczyć przed działaniem czynników atmosferycznych inhibitorami korozji i scalić kolorystycznie z pozostałymi elementami poprzez malowanie farbą przeznaczoną do powierzchni metalowych.

12. Montaż elementów metalowych.

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Elementy metalowe należy powtórnie zamontować. Pierwotne gwoździe należy wykorzystać do mocowania poszczególnych elementów drewnianych. Brakujące elementy należy odtworzyć na wzór istniejących o charakterze historycznym z elementów kutych i odlewanych. Dopuszcza się wstawienie nowych, dodatkowych zamków i innych mechanizmów zabezpieczających drzwi przed włamaniem. Każdorazowo elementy te należy uzgodnić z kierownikiem prac konserwatorskich.

Nowe śruby i gwoździe dostosować do charakteru obiektu.

14. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej z przebiegu prac.

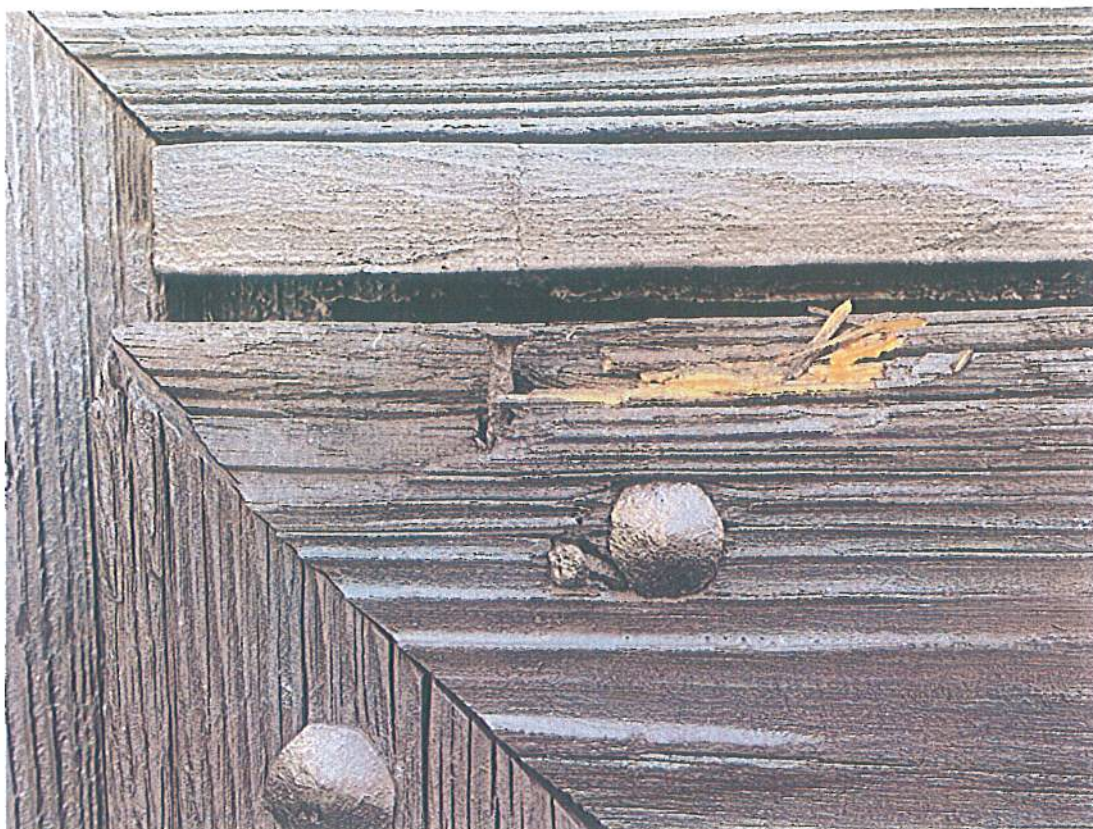
Należy wykonać pełną dokumentację fotograficzną i opisową z przebiegu prac konserwatorskich.

- 1. Należy zachować ostrożność podczas stosowania substancji biobójczych. Przed użyciem przeczytać oznaczenia i informacje dotyczące produktu.**
- 2. Wszystkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków.**

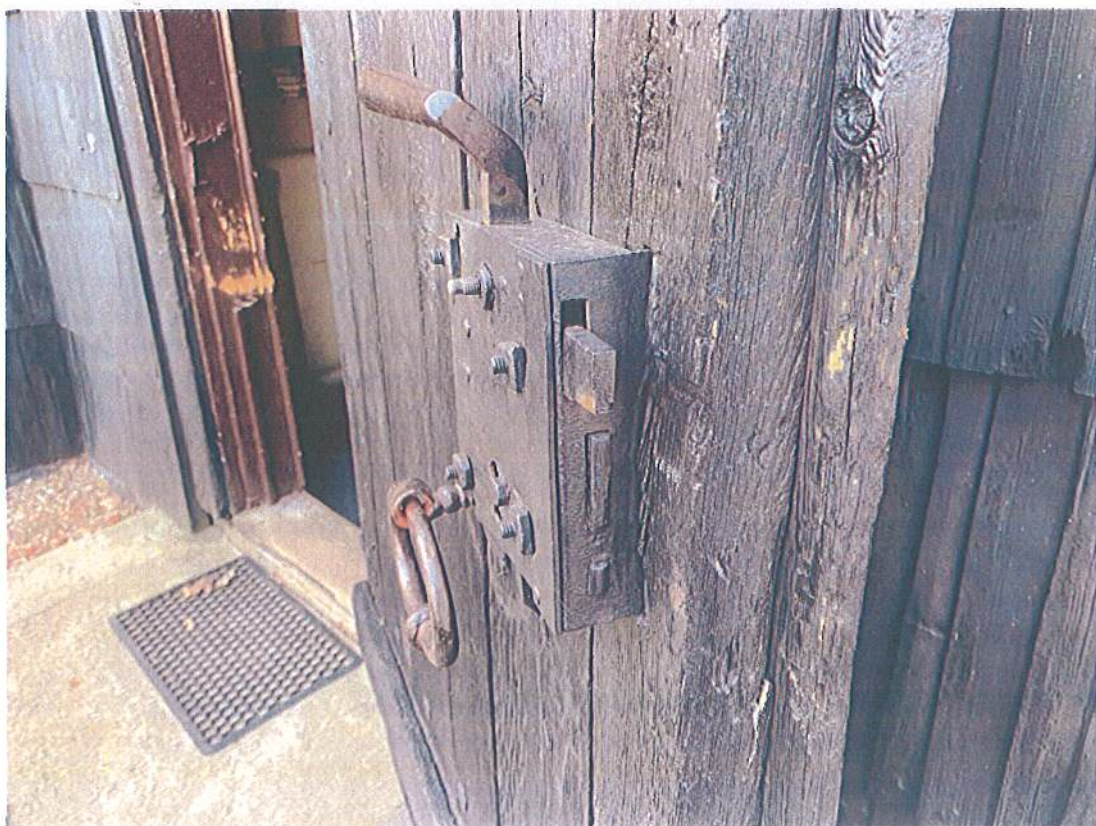
Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

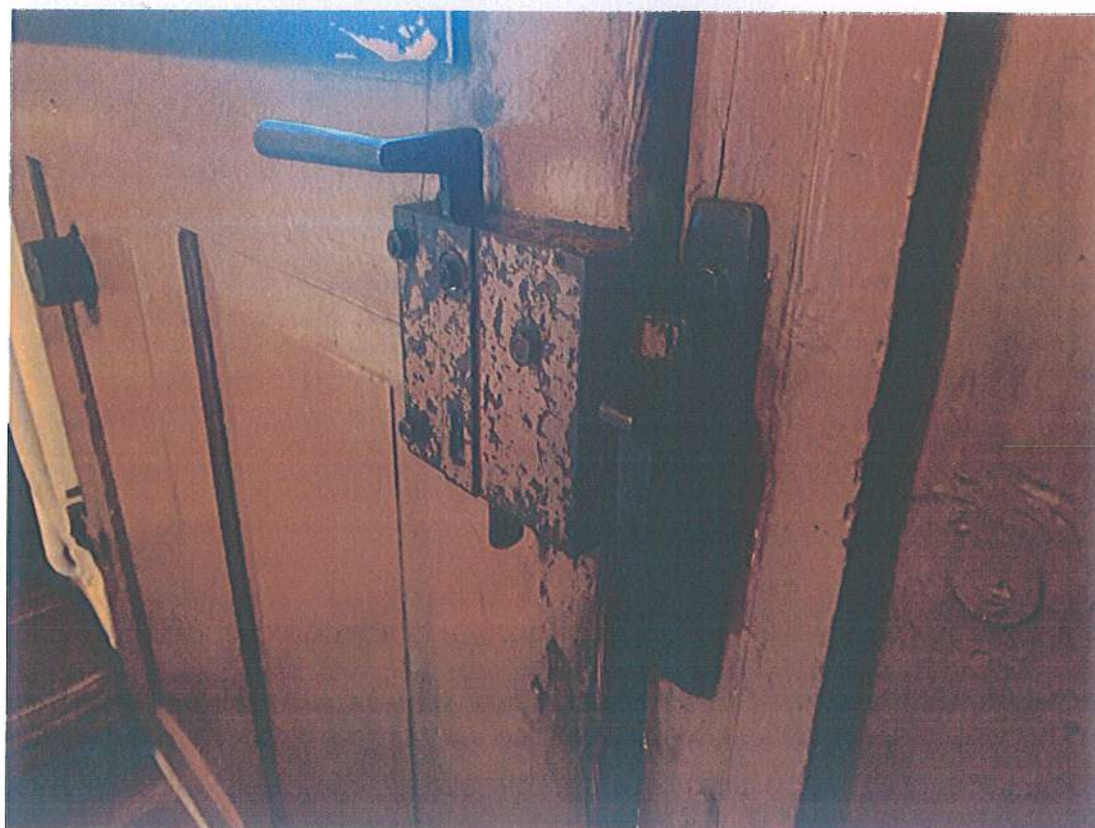

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

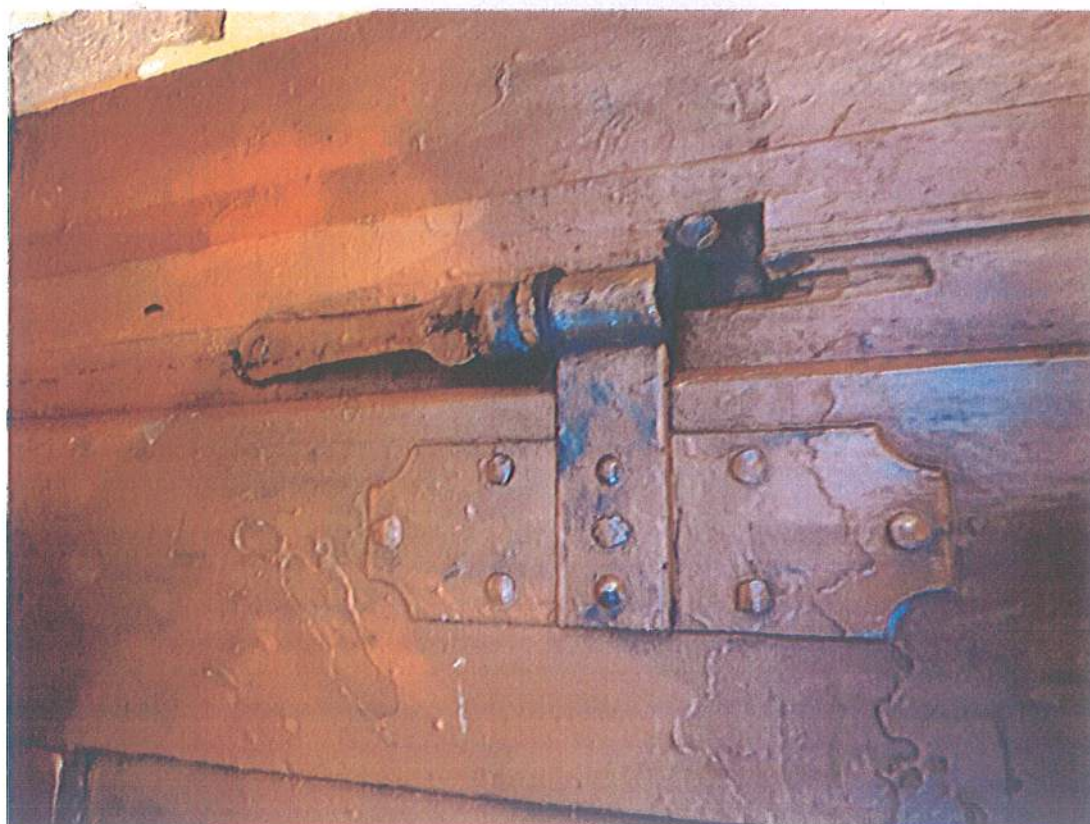
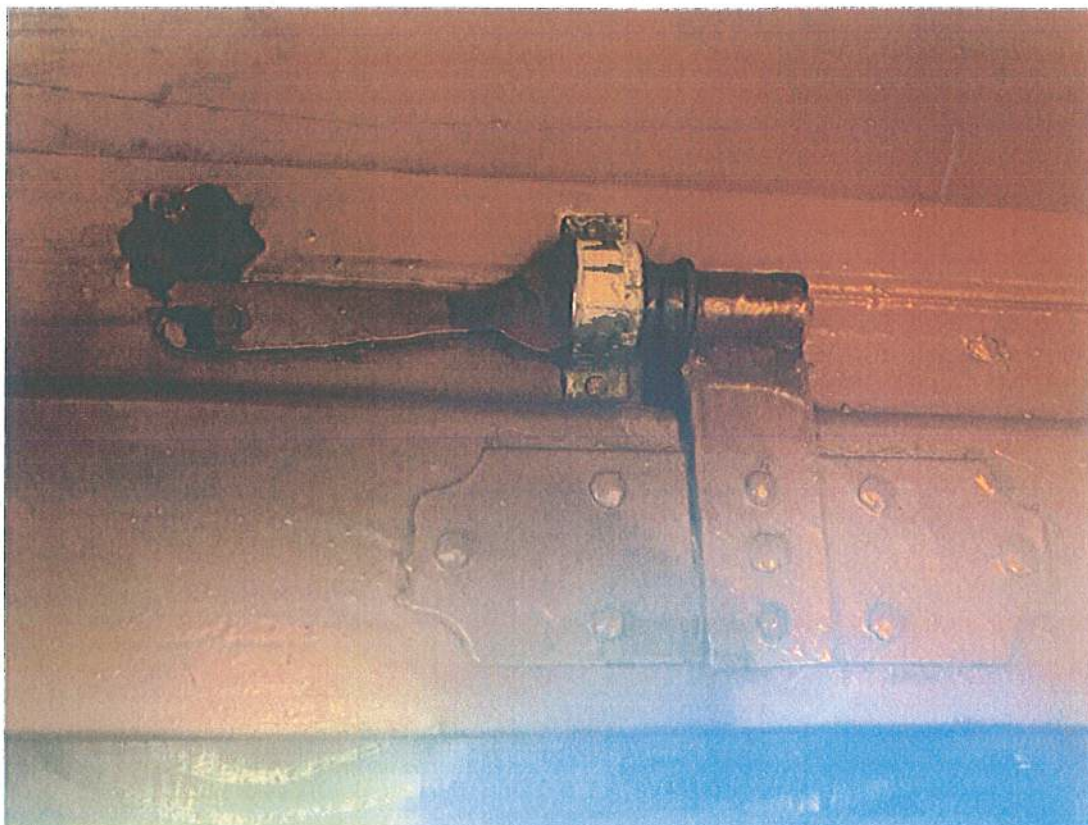

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)

Opracował:

Konserwator Dziej Sztuki

mgr Aleksander Harkawy

Wojewódzki
Urząd Ochrony Zabytków
w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
(2)